

BÁO CÁO

Thẩm tra Báo cáo của UBND tỉnh về tình hình kinh tế - xã hội 6 tháng đầu năm; nhiệm vụ, giải pháp 6 tháng cuối năm 2023 (lĩnh vực văn hóa - xã hội)

(Trình Kỳ họp thứ 14, Hội đồng nhân dân tỉnh khóa XVIII)

Thực hiện chức năng nhiệm vụ theo quy định và phân công của Thường trực Hội đồng nhân dân tỉnh, Ban Văn hóa - Xã hội báo cáo kết quả thẩm tra về Báo cáo tình hình thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh 6 tháng đầu năm; nhiệm vụ, giải pháp 6 tháng cuối năm 2023 của Ủy ban nhân dân tỉnh (lĩnh vực văn hóa - xã hội) trình kỳ họp thứ 14, Hội đồng nhân dân tỉnh khóa XVIII như sau:

I. Về đánh giá kết quả lĩnh vực văn hóa - xã hội 6 tháng đầu năm 2023

Ban Văn hoá - Xã hội thấy rằng báo cáo của Ủy ban nhân dân tỉnh đã đánh giá khá đầy đủ và cụ thể những kết quả đạt được trên các lĩnh vực. Ban nhất trí với các nội dung đã nêu trong báo cáo; đồng thời bổ sung và đánh giá thêm một số nội dung sau:

1. Sáu tháng đầu năm, các ngành, địa phương đã tổ chức tốt các hoạt động tuyên truyền sâu rộng về ý nghĩa lịch sử, giá trị lý luận và thực tiễn của “*Đề cương về văn hóa Việt Nam*”. Hoạt động kỷ niệm gắn với các sự kiện lịch sử, văn hóa, chính trị quan trọng của quê hương, đất nước, tạo không khí phấn khởi, chuyển biến tích cực, rõ nét trong thi đua thực hiện nhiệm vụ chính trị, lao động, sản xuất, góp phần củng cố, bồi đắp niềm tin của Nhân dân với Đảng. Tập trung chỉ đạo xây dựng Đề án “*Phát triển văn hóa Hà Tĩnh đến năm 2030, định hướng những năm tiếp theo đáp ứng yêu cầu trong tình hình mới*”. Thể thao thành tích cao đạt kết quả nổi bật tại các đấu trường quốc gia, khu vực và thế giới¹; duy trì được Đội bóng chuyên Hà Tĩnh và Câu lạc bộ Bóng đá Hồng Lĩnh Hà Tĩnh tham gia thi đấu tại giải Vô địch Quốc gia. Du lịch Hà Tĩnh có nhiều khởi sắc với các sự kiện, chuỗi hoạt động quy mô lớn, tạo được dấu ấn đặc biệt trong lòng du khách.

2. Tập trung cao cho công tác tổng kết 10 năm thực hiện Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 của Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về “*Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp*

¹ Tham gia 12 giải giành 73 huy chương các loại (32HCV-24HCB-17HCD) đặc biệt tại đại hội thể thao Đông Nam Á - Seagames 32 tổ chức tại Campuchia, Hà Tĩnh có 06 vận động viên tham gia, giành được 08 huy chương (05 HCV, 01 HCB, 02 HCD).

hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế”. Các hoạt động khuyến học, khuyến tài, xây dựng xã hội học tập được chú trọng, tạo thành phong trào có sức lan tỏa mạnh trong toàn xã hội. Quỹ hỗ trợ học sinh đạt điểm cao, có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn vào đại học tiếp tục phát huy hiệu quả, góp phần khích lệ, động viên các em vượt khó vươn lên.

3. Công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe Nhân dân được tăng cường, nhiều kỹ thuật, tiến bộ khoa học kỹ thuật mới, hiện đại được áp dụng; việc thực hiện cơ chế tự chủ tài chính tại các cơ sở y tế bước đầu đạt kết quả đáng ghi nhận; mạng lưới y tế cơ sở được đầu tư, củng cố, cung cấp các dịch vụ y tế thuận lợi cho người dân. Chủ động kiểm soát tốt dịch bệnh. Thực hiện các giải pháp từng bước chuyển trọng tâm từ dân số - kế hoạch gia đình sang dân số và phát triển. Công tác đảm bảo an toàn thực phẩm được chú trọng.

4. Thực hiện đảm bảo, kịp thời các chính sách về lao động, việc làm, người có công, an sinh xã hội. Hà Tĩnh là một trong 10 địa phương có số vụ tai nạn lao động thấp nhất trong cả nước, được Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội ghi nhận, biểu dương. Việc phân luồng học sinh sau trung học cơ sở, trung học phổ thông tiếp tục được quan tâm đẩy mạnh. Tập trung cao triển khai xây dựng nhà văn hóa cộng đồng kết hợp tránh bão, lũ, nhà ở kiên cố cho người có công, hộ nghèo, hộ bị ảnh hưởng do thiên tai². Số người tham gia bảo hiểm xã hội tăng; tỷ lệ bao phủ bảo hiểm y tế đạt 92,6%.

5. Hoạt động báo chí tiếp tục phát huy hiệu quả trong công tác tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; quan tâm theo dõi, chỉ đạo xử lý những thông tin sai sự thật, chưa chính thống trên báo chí, mạng xã hội. Duy trì sử dụng phần mềm điều hành tác nghiệp, kết nối liên thông trong hệ thống các cơ quan nhà nước. Quan tâm chỉ đạo thực hiện thanh toán không dùng tiền mặt, góp phần thúc đẩy phát triển xã hội, hướng đến xã hội số.

II. Một số tồn tại, hạn chế

Bên cạnh những kết quả đạt được, Ban Văn hóa - Xã hội cơ bản thống nhất với những đánh giá tồn tại, hạn chế Ủy ban nhân dân tỉnh đã nêu trong báo cáo. Đồng thời, nhấn mạnh và bổ sung một số nội dung như sau:

1. Năm 2023 là năm giữa nhiệm kỳ, vì vậy Báo cáo của Ủy ban nhân dân tỉnh cần rà soát, đánh giá việc thực hiện các mục tiêu, giải pháp đã nêu trong Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XIX. Chủ đề của Đại hội nhấn mạnh “...*phát huy dân chủ, đoàn kết, ý chí, khát vọng, giá trị văn hóa và sức mạnh con người Hà Tĩnh*;...”; trong năm Chương trình trọng điểm mà Nghị quyết đề

² (1) Nhà văn hóa cộng đồng kết hợp tránh bão, lũ: Tổng phê duyệt: 33 nhà văn hóa, trong đó: 33/33 nhà đã hoàn thành đưa vào sử dụng; (2) Nhà ở cho người có công, hộ nghèo, hộ bị ảnh hưởng do thiên tai: Tổng phê duyệt 2.150 nhà, đã khởi công xây dựng 2.149 nhà trong đó 2.146 nhà đã hoàn thành xây dựng và đưa vào sử dụng (chiếm 99,8% nhà ở đã phê duyệt).

ra, có hai chương trình liên quan lĩnh vực văn hóa - xã hội, đó là: “*Phát huy giá trị, bản sắc văn hóa, trí tuệ con người Hà Tĩnh, đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, đáp ứng yêu cầu cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư, thúc đẩy phát triển kinh tế số*” và “*Phát triển du lịch từng bước trở thành ngành kinh tế mũi nhọn*”; Hà Tĩnh cũng là tỉnh đầu tiên tổ chức hội nghị văn hóa toàn tỉnh. Như vậy, chủ trương đường lối của Đảng và nhà nước rất coi trọng vấn đề phát triển văn hóa - xã hội. Tuy nhiên, việc xây dựng các Chương trình, kế hoạch để thực hiện một số nội dung còn chậm³, nguồn lực đầu tư còn hạn chế⁴, công tác chỉ đạo triển khai chưa thực sự quyết liệt.

2. Công tác bảo tồn, phát huy các giá trị di sản văn hóa, nhất là các di sản văn hóa được UNESCO ghi danh, gắn với phát triển du lịch cần được quan tâm đúng mức. Việc xây dựng Đề án phát triển văn hóa Hà Tĩnh; quy hoạch, xây dựng làng văn hóa - du lịch Trường Lưu còn chậm (*Mục tiêu Nghị quyết 93/2018/NQ-HĐND của Hội đồng nhân dân tỉnh đề ra là hoàn thành trong giai đoạn 2018-2025*). Khu lưu niệm Đại thi hào Nguyễn Du là di tích cấp quốc gia đặc biệt nhưng sự quan tâm đầu tư chưa tương xứng. Việc đầu tư ngân sách và huy động xã hội hóa để góp phần giữ hạng chuyên nghiệp đội bóng đá, bóng chuyền còn nhiều khó khăn. Hoạt động du lịch có khởi sắc nhưng vẫn còn nhiều hạn chế; công tác xúc tiến, quảng bá du lịch chậm đổi mới, hiệu quả chưa cao; lượng khách du lịch đến Hà Tĩnh vẫn ở mức thấp so với các tỉnh trong khu vực⁵.

3. Việc quan tâm và đầu tư nguồn lực để xây dựng cơ sở vật chất trường học chưa đồng đều giữa các địa phương, các cấp học; cơ sở vật chất các Trung tâm giáo dục thường xuyên, đặc biệt là các trường nghề còn khó khăn trong điều kiện đẩy mạnh thực hiện phân luồng học sinh. Việc đấu thầu mua sắm trang thiết bị tập trung phục vụ giảng dạy theo Chương trình giáo dục 2018 (phần ngân sách tỉnh) đến nay vẫn chưa được triển khai. Tình trạng thừa, thiếu giáo viên cục bộ đã có giải pháp tuyển dụng, điều động luân chuyển, biệt phái nhưng chưa đáp ứng yêu cầu. Vấn đề dạy thêm, học thêm vẫn tiếp tục diễn ra (nhất là đối với học sinh Tiểu học). Tình trạng bạo lực học đường, học sinh sử dụng thuốc lá điện tử, nhà giáo vi phạm đạo đức lối sống, vi phạm pháp luật⁶ vẫn còn xảy ra, gây bức xúc, băn khoăn, lo lắng trong dư luận.

4. Thực hiện cơ chế tự chủ tài chính tại các bệnh viện, trung tâm y tế công lập nhìn chung còn gặp nhiều khó khăn; việc đấu thầu mua sắm tập trung còn có những bất cập, dẫn đến tình trạng thiếu thuốc, vật tư, hóa chất, sinh phẩm ở một số cơ sở y

³ Tham mưu Nghị quyết của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh về xây dựng và phát huy giá trị văn hoá, con người Hà Tĩnh trong giai đoạn mới; Kế hoạch triển khai thực hiện cơ chế tự chủ ở các trường mầm non, trung học cơ sở, phổ thông trung học ở những nơi có điều kiện trên địa bàn tỉnh; Đề án tổ chức, quản lý xây dựng, nâng cấp, tu bổ hệ thống các công trình ghi công liệt sĩ giai đoạn 2020 - 2025...

⁴ Theo báo cáo của UBND tỉnh, năm 2023 ngân sách bố trí cho các sự nghiệp thuộc lĩnh vực văn hóa - xã hội như sau: Giáo dục - dạy nghề 4.392.150 triệu đồng (giải ngân 6 tháng đạt 40,1%); y tế 1.146.403 triệu đồng (giải ngân 6 tháng đạt 35,1%); văn hóa, thể thao, du lịch 232.307 triệu đồng (giải ngân 6 tháng đạt 36,8%); an sinh xã hội 673.155 triệu đồng (giải ngân 6 tháng đạt 46,9%)

⁵ Quảng Bình ước đạt 2 triệu lượt, Nghệ An ước đạt 4,9 triệu, Hà Tĩnh dự kiến đạt 1.445.000 lượt.

⁶ Vụ thầy giáo tại Trường TH Thụ Lộc, Trường THCS Mỹ Duệ bị điều tra, khởi tố về tội dâm ô học sinh dưới 16 tuổi.

tế trong một thời gian dài, ảnh hưởng đến công tác khám và điều trị bệnh cho Nhân dân. Các chính sách thu hút, đào tạo trong lĩnh vực Y tế đã được quan tâm thực hiện nhưng chưa đáp ứng yêu cầu thực tiễn, đặc biệt một số đơn vị khó thu hút bác sỹ về công tác như Trung tâm y tế huyện Vũ Quang, Bệnh viện Đa khoa khu vực Quốc tế Cầu Treo, Bệnh viện Phổi, Bệnh viện Tâm thần.

5. Đào tạo nghề gắn với giải quyết việc làm, việc giữ chân lao động làm việc tại các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh gặp nhiều khó khăn⁷. Tình trạng nợ đọng Bảo hiểm xã hội, Bảo hiểm y tế, Bảo hiểm thất nghiệp còn cao⁸. Các vụ việc trẻ em bị xâm hại, bị tử vong do đuối nước liên tiếp xảy ra⁹. Tệ nạn xã hội có hiện tượng diễn biến phức tạp, với nhiều hình thức, thủ đoạn tinh vi, đặc biệt là lừa đảo chiếm đoạt tài sản, ảnh hưởng đến tình hình an ninh trật tự và đời sống Nhân dân.

6. Việc triển khai thực hiện các nội dung về chuyển đổi số trên địa bàn tỉnh được quan tâm nhưng kết quả còn hạn chế. Chưa có giải pháp hiệu quả để người dân và doanh nghiệp khai thác, sử dụng dịch vụ công trực tuyến. Vẫn còn tình trạng một số báo, trang mạng xã hội đưa thông tin chưa chính thống, thiếu chính xác, ảnh hưởng đến hình ảnh, sự phát triển chung của tỉnh.

III. Về nhiệm vụ, giải pháp phát triển văn hóa - xã hội 6 tháng cuối năm 2023

Báo cáo của Ủy ban nhân dân tỉnh đã đưa ra 07 nhóm nhiệm vụ, giải pháp khá đầy đủ, toàn diện trên các lĩnh vực, trong đó có các giải pháp cụ thể của lĩnh vực văn hóa - xã hội. Ban Văn hóa - Xã hội Hội đồng nhân dân tỉnh nhất trí với các nhóm nhiệm vụ, giải pháp đã nêu, đồng thời đề nghị Ủy ban nhân dân tỉnh quan tâm thêm một số nội dung:

1. Quan tâm bố trí kinh phí để triển khai thực hiện đầy đủ, kịp thời các chính sách đã được Hội đồng nhân dân tỉnh ban hành trên lĩnh vực văn hóa - xã hội.

2. Tập trung chỉ đạo hoàn thiện Đề án phát triển văn hóa Hà Tĩnh để hiện thực hóa chủ đề, các mục tiêu, giải pháp mà Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh và Hội nghị văn hóa toàn tỉnh đã đề ra. Quan tâm công tác bảo tồn, phát huy các giá trị di sản văn hóa, đặc biệt là các di sản đã được UNESCO ghi danh, di tích lịch sử - văn hóa cấp quốc gia, bảo vật quốc gia, gắn với phát triển du lịch, dịch vụ; tiến hành khảo sát, có đề án tổng thể về bảo tồn, phát huy giá trị di tích cấp quốc gia đặc biệt Khu lưu niệm Đại thi hào Nguyễn Du. Kiểm tra, rà soát hoạt động của các Ban quản lý di tích, thống nhất mô hình quản lý di tích trên toàn tỉnh; tổ chức thực hiện hiệu quả Thông tư số 04/2023/TT-BTC ngày 19 tháng 01 năm 2023 của Bộ Tài chính về hướng dẫn quản lý, thu chi tài chính cho công tác tổ

⁷ Theo báo cáo của Cục Thông kê tỉnh: 6 tháng đầu năm 2023, số lao động được giải quyết việc làm thông qua các chương trình phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn tỉnh 5.547 người, chiếm 43,46% trong tổng số, giảm 4,15% so với cùng kỳ năm trước.

⁸ Lũy kê đến 30/6/2023 là 94,1 tỷ đồng, tăng 10 tỷ so với cùng kỳ năm 2022

⁹ Sáu tháng đầu năm có 13 trẻ em bị xâm hại, 14 trẻ em bị tử vong do đuối nước.

chức lễ hội và tiên công đức, tài trợ cho di tích và hoạt động lễ hội. Chuẩn bị kỹ, tổ chức tốt các hoạt động kỷ niệm 55 năm Chiến thắng Đồng Lộc. Tiếp tục hướng dẫn chỉ đạo, tổ chức các hoạt động, giải thể thao quần chúng từ cấp cơ sở đến cấp tỉnh. Quan tâm đầu tư cơ sở vật chất cho Trung tâm huấn luyện, thi đấu thể thao; đầu tư ngân sách và huy động xã hội hóa để duy trì, giữ hạng chuyên nghiệp đội tuyển bóng đá, bóng chuyền Hà Tĩnh.

3. Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra các hoạt động trên lĩnh vực giáo dục, đặc biệt là chất lượng dạy học, hoạt động dạy thêm học thêm. Quan tâm bố trí kinh phí thực hiện Đề án xây dựng trường mầm non và Phổ thông công lập tỉnh Hà Tĩnh đạt chuẩn Quốc gia giai đoạn 2021-2025. Tập trung chỉ đạo đẩy nhanh tiến độ triển khai các nội dung đã được ký kết giữa Đại học Quốc gia Hà Nội và tỉnh Hà Tĩnh. Tiếp tục tăng cường công tác giáo dục chính trị tư tưởng, giáo dục đạo đức, lối sống, kỹ năng sống, phòng chống bạo lực học đường, phòng ngừa tệ nạn xã hội.

4. Quan tâm thực hiện các kiến nghị tại Báo cáo số 333/BC-HĐND ngày 10/7/2023 của Ban Văn hóa - Xã hội về kết quả giám sát chuyên đề về “*Tình hình hoạt động, việc thực hiện cơ chế tự chủ, mô hình tổ chức của các bệnh viện, trung tâm y tế trên địa bàn tỉnh*”. Trước mắt, đề nghị tập trung chỉ đạo một số nội dung như: sớm quyết định mô hình trung tâm y tế cấp huyện để thống nhất thực hiện trên toàn tỉnh; đẩy nhanh tiến độ thực hiện các công trình, dự án đầu tư xây dựng, sửa chữa các trung tâm y tế, bệnh viện, trạm y tế đã có quyết định chủ trương đầu tư theo Nghị quyết Hội đồng nhân dân tỉnh¹⁰; tháo gỡ những khó khăn, bất cập trong thanh quyết toán chi phí khám chữa bệnh bảo hiểm y tế; giải quyết tình trạng thiếu thuốc, vật tư, hóa chất, sinh phẩm y tế tại các cơ sở khám chữa bệnh; xem xét giao tỷ lệ tự chủ tại các đơn vị sự nghiệp y tế trên địa bàn phù hợp tình hình thực tiễn; đặc biệt, cần cân nhắc đối với các đơn vị có tính đặc thù, khó khăn, nguồn thu hạn chế¹¹. Chỉ đạo Ủy ban nhân dân cấp huyện, xã hằng năm bố trí kinh phí cho công tác dân số đảm bảo theo quy định. Có giải pháp để nâng cao chất lượng dân số và kiểm soát tình trạng mất cân bằng giới tính khi sinh. Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra quản lý hành nghề y, dược ngoài công lập và công tác đảm bảo an toàn thực phẩm.

5. Quan tâm đầu tư cơ sở vật chất, bố trí đội ngũ giáo viên văn hóa hợp lý cho các trung tâm giáo dục thường xuyên và cơ sở đào tạo nghề để đảm bảo điều kiện thực hiện phân luồng học sinh; đẩy mạnh thu hút đầu tư, thực hiện đào tạo nghề gắn với nhu cầu việc làm của các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh, thu hút,

¹⁰ Các công trình như: Xây dựng khu xạ trị tại Bệnh viện Đa khoa tỉnh Hà Tĩnh; Trường Cao đẳng Y tế (giai đoạn 2); Trung tâm Sản nhi tại Bệnh viện Đa khoa tỉnh Hà Tĩnh; Bệnh viện Y học cổ truyền (Giai đoạn 2); Dự án Cung cấp thiết bị y tế cho Bệnh viện Đa khoa huyện Đức Thọ, tỉnh Hà Tĩnh sử dụng vốn vay của Chính phủ Hàn Quốc; Nâng cấp, cải tạo Bệnh viện đa khoa huyện Cẩm Xuyên; Đầu tư xây dựng Khu điều trị nội trú và nội A - Bệnh viện phục hồi chức năng Hà Tĩnh; Đầu tư xây dựng Công trình Khu nhà Khoa sản, Khoa ngoại, Khoa Phẫu thuật - Bệnh viện Đa khoa huyện Hương Khê; Đầu tư xây dựng nâng cấp, cải tạo và mua sắm trang thiết bị cho 04 Bệnh viện đa khoa, Trung tâm y tế huyện, tỉnh Hà Tĩnh...

¹¹ BV Tâm thần, BV Phục hồi Chức năng, TTYT Vũ Quang, BV ĐK cửa khẩu Quốc tế Cầu Treo...

giữ chân lao động làm việc tại quê hương. Tiếp tục tuyên truyền, nâng cao nhận thức của các cấp, các ngành, các doanh nghiệp và người lao động về chấp hành Luật Bảo hiểm xã hội, Bảo hiểm y tế; có giải pháp giải quyết tình trạng nợ đóng Bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, bảo hiểm thất nghiệp, bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp của người lao động. Tăng cường công tác truyền thông, giáo dục pháp luật, nâng cao nhận thức, kỹ năng cho người dân về ý thức tự bảo vệ, ngăn ngừa, phòng chống tình trạng trẻ em bị đuối nước, bị bạo lực, xâm hại, tai nạn thương tích và các tệ nạn xã hội.

6. Tập trung cao thực hiện Nghị quyết số 05-NQ/TU ngày 22/10/2021 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh về tập trung lãnh đạo, chỉ đạo chuyển đổi số tỉnh Hà Tĩnh giai đoạn 2021-2025, tầm nhìn đến năm 2030. Tăng cường các biện pháp kiểm soát, ngăn chặn và kịp thời cung cấp thông tin, định hướng dư luận trước những thông tin thiếu chính xác, chưa chính thống, tác động tiêu cực đến hình ảnh, sự phát triển chung của tỉnh.

Trên đây là kết quả thẩm tra của Ban Văn hóa - Xã hội về tình hình kinh tế - xã hội 6 tháng đầu năm, phương hướng nhiệm vụ 6 tháng cuối năm 2023 (lĩnh vực văn hóa - xã hội), trình HĐND thảo luận và quyết định./.

Nơi nhận:

- TT HĐND tỉnh (để báo cáo);
- UBND tỉnh;
- Đại biểu HĐND tỉnh và các đại biểu tham dự Kỳ họp thứ 14 HĐND tỉnh khoá XVIII;
- Lưu: VT, HĐ2.

TM. BAN VĂN HÓA - XÃ HỘI
TRƯỞNG BAN

Đào Thị Anh Nga